

Groene ambities in stad en land aan de overkant

door Kees Jan de Vet, burgemeester van Leusden en lid RLG

Uit: VNG-magazine, nr. 16, juni 2007

Meer groen in de steden, een inniger band tussen stad en omgeving en de duurzaamheid van de voedselproductie. Die ambities van een steeds minder klassiek agrarisch ministerie van LNV zijn niet uniek voor de Nederlandse steden en hun omgeving. De Raad voor het Landelijk Gebied (RLG), adviescollege van de minister, ging een week naar de Verenigde Staten, zag de groene ambities van New York en werd geconfronteerd met de dilemma's tussen de verkoop van biologische en die van lokale producten. Een impressie.

In New York zet burgemeester Michael Bloomberg zich in voor de groene stad. Iedere inwoner moet binnen tien minuten lopen in een park kunnen zijn. De bestaande parken zoals het bekende Central park trekken jaarlijks 25 miljoen bezoekers (!) op 341 hectare. De druk op het park is daarmee natuurlijk enorm. En het ongeveer vijftien jaar oude, intensief gebruikte Battery Park, laat het belang zien van het meedenken van bewoners over gebruik en inrichting. In zijn bestuursperiode wil Bloomberg ook een miljoen bomen erbij in zijn stad.

Die groene ambitie is herkenbaar en vertaalbaar naar de Nederlandse situatie.

Lokaal of biologisch

De ambitie van het kabinet in het beleidsprogramma om Nederland groener en mooier te maken, moeten wij als gemeenten kunnen vertalen in concrete groene ambities. Neem bijvoorbeeld de manier waarop we om willen gaan met de voedselverkoop. Wat is beter: biologische producten kopen of juist lokale? In de VS wint de supermarktketen 'Whole Foods markets' met biologische producten aan populariteit. Tegelijkertijd zijn andere grote afnemers juist gericht op het afnemen van lokale producten; niet alleen chefkoks maar ook grote afnemers als Harvard University Food Services met 25.000 maaltijden per dag.

Het dilemma is treffend voor een belangrijke discussie die ook in Nederland gevoerd moet worden. Biologisch is natuurlijk bijzonder milieuvriendelijk. Maar op het moment dat de biologische boontjes met het vliegtuig vanuit Afrika naar onze lokale grootgrutter komen, slaat de milieubalans door naar streekproducten.

Er is geen eenduidig antwoord te geven. Bij elk product is een afweging over de duurzaamheid de moeite waard. Lokale voedselproductie heeft in ieder geval één significant voordeel: het draagt bij aan een band tussen stad en land. In grote en kleine steden in de VS worden dagelijks boerenmarkten georganiseerd zodat mensen verse producten direct van de boer kunnen kopen. Zo ontstaat in eerste instantie een goede verkoopmogelijkheid voor de boeren. Die is hard nodig. De landhonger van steden en projectontwikkelaars drijft de grondprijzen op, waardoor bedrijven steeds kleiner worden en de verkoop van ruwe producten niet lonend is.

De verkoop van verwerkte producten is echter nog wel lonend. Jam of vruchtentaart, bloemboeketten en verse salades vinden gretig aftrek onder de kapitaalkrachtige consumenten in de stad. Juist dit contact tussen producent en consument is zo belangrijk. Hierdoor ontstaat vertrouwen in de producten en de producent, van essentieel belang in een maatschappij vol voedselschandalen.

Meer dan voedsel

De 'community supported agriculture (CSA)' gaat nog een stapje verder in de vertrouwensrelatie tussen consument en producent. Dit systeem vertoont veel overeenkomsten met de groentenabbonementen op sommige plaatsen in Nederland. Consumenten investeren vooraf in de oogst en nemen daarmee een risico, net als de investeerder in aandelen. Bij een goede oogst profiteren ze mee van de winst, bij een misoogst delen ze in het verlies. Voor de boer is het een vorm van risicospreiding. Bovendien is het extra geïnvesteerde geld beschikbaar op het moment dat de investeringen gedaan moeten worden. Uiteindelijk is een eigen (volks)tuin natuurlijk de beste manier om de band met groen en landbouwproducten warm te houden.